AVİM
AVRASYA İNCELEMELERİ MERKEZİ
CENTER FOR EURASIAN STUDIES

AVİM Yorum • No: 2016 / 82 • Aralık 2016

SASSOUNIAN NEDEN TAHLİYE EDİLMEMELİDİR?

Hazel ÇAĞAN ELBİR

Analist

Türkiye Cumhuriyeti Los Angeles Başkonsolosu Kemal Arıkan, 28 Ocak 1982de, aracıyla trafik ışıklarında durduğu bir anda ateş edilerek katledilmiştir. Bu cinayetin sorumlusu Hampig (Harry) Sassounian yakalanmış, ömür boyu hapse mahkûm edilmiş ve 34 yıl sonra, 14 Aralık 2016 tarihinde şartlı tahliyesine karar verilmiştir. Hampig Sassounian, JCAG (Justice Commandos of the Armenian Genocide Ermeni Soykırımı Adalet Komandoları) mensubu bir teröristtir. Sassounianın şartlı tahliyesi kararı, tüm dünyanın terörizmle çok ciddi bir mücadele verdiği bu dönemde terörü ve teröre sempati duyanları özendiren bir karar olmuştur.

Amerika Birleşik Devletlerinin Kaliforniya eyaletinde, Başkonsolos Kemal Arıkan şehit edilmeden tam dokuz yıl önce, hemen hemen aynı tarihlerde, 27 Ocak 1973te, Los Angeles Başkonsolosu Mehmet Baydar ve Konsolos Bahadır Demir, Gourgen Yanikian isimli bir Ermeni tarafından şehit edilmişti. Bu cinayetin münferit bir olay olduğu düşünülerek arkasından gelecek olaylar tahmin edilememişse de, katil Yanikianın cinayeti işledikten sonraki Türkler aleyhindeki düşmanca sözlerinin hafife alınmaması gerektiği zaman içinde anlaşılmıştır. Yanikian olayın ardından kaçmaya yeltenmemiş, üstelik tehditlerini savurmayı sürdürmüş ve suikastı intikam almak işlediğini söylemiştir.

1973te ABDde iki diplomatımızın şehit edilmesinden iki yıl sonra iki gün arayla önce Viyana Büyükelçimiz Dâniş Tunalıgil ve ardından Paris Büyükelçimiz İsmail Erez ASALA (Armenian Secret Army for the Liberation of Armenia) tarafından şehit edilmiştir. Bu üzücü gelişme 1973te diplomatlarımız Baydar ve Demiri katleden Yanikianın intikam çağrısının ne yazık ki terör örgütleri tarafından dikkate alındığını göstermektedir. Diplomatlarımıza yönelik düzenlenen bu saldırılar, uzun süre devam etmiştir.

1973te diplomatlarımızı şehit eden katil Yanikian gibi, 1982de Başkonsolos Kemal Arıkanı vuran Sassounian da olayın sonrasında söylediği intikam dolu sözleriyle hatırlanmaktadır. Adı geçen, pişman olmak bir yana, bir Türkü öldürdüğü için memnuniyetini dile getirmiştir. Benzer şekilde bir teröristin kahramanlaştırılması durumu burada da söz konusudur. Nitekim Sassounian için Kaliforniyada bazı Ermeniler Hampig Sassounianı Savunma Fonu kurulmuş ve toplanacak patrayla adı geçenin tahliyesi hızlandırılmaya çalışılmıştır.

Taşnak Partisinin yan kuruluşu olduğu anlaşılan Adalet Komandoları (JCAG), 1980lerde Türk diplomatlarını en fazla katleden terör örgütü olmuştur. Kaliforniyada Ermenilerin bu

kadar yaygın ve etkin olmaları 1978 yılında bu eyaletin Başsavcılığı görevini George Deukmejianın üstlenmesiyle ilgilidir. Görevi nedeniyle tüm hukuk makamlarının bağlı olduğu Deukmejian, Cumhuriyetçi partidendir. Savcının Ermeni asıllı olmasının verdiği cesaretle Ermeni teröristler faaliyetlerine Kaliforniyada olanca hızlarıyla devam etmişlerdir. Türk diplomatlarına yönelik saldırılar düzenlenirken, Türklere ait dernekler ve acenteler de saldırıya maruz kalmıştır. Merhum Kemal Arıkana düzenlenen saldırı öncesinde 1981in Kasım ayında Washington Büyükelçimiz Şükrü Elekdağın Los Angeles Başkonsolosluğunu ziyareti sırasında Ermeniler tarafından patlatıldığı bilinen bir bomba T.C. Başkonsolosluk binasına büyük hasar vermiştir.[1] Başsavcı Duekmejian, 1983-1991 arasında Kaliforniya valisi olarak görev yapmıştır.

Bu koşullarda, suikasttan bir yıl önce Arıkan, Bu kadar fazla sayıda Ermeninin bulunduğu bir yerde görev yapmak nasıl bir duygu? sorusuna Birleşmiş Milletler Viyana Diplomatik İlişkiler Sözleşmesini düşünmüş olacaktır ki, Tedbir alırsınız. cevabını vermiştir[2]. 1964 yılında yürürlüğe girmiş bu sözleşmenin 29. Maddesine göre, Diplomatik ajanın şahsi dokunulmazlığı vardır. Hiçbir şekilde tutuklanamaz veya gözaltına alınamaz. Kabul eden devlet diplomatik ajana gereken saygıyı gösterecek ve şahsına, özgürlüğüne ve onuruna yönelik herhangi bir saldırıyı önlemek için uygun tüm önlemleri alacaktır.[3] denilmektedir. Sonuç olarak maalesef uluslararası hukukun kurallarına uyulmaması Arıkan ve diğer bazı diplomatlarımızın sonunu hazırlamıştır.

Günümüzde Türk ve Atatürk sözcüklerine dahi tahammül edemeyen Taşnak Partisinin gençlik kolu ARF, Genç Atatürk kitabını yazan George Gawrychin Kaliforniyada konuşmaya yapacağı salonda sunumu çeşitli sloganlar atarak protesto etmiştir ve Gawrych konuşmasını yapamadan salonu terk etmek durumunda kalmıştır. Görüldüğü gibi ABDnin bu eyaletinde Türk düşmanlığı günümüzde de devam etmektedir.

Sassounianın şartlı tahliyesi Kaliforniya Valisinin onayına bağlıdır. ATAA (Türk Amerikan Dernekleri Asamblesi) da Sassounianın tahliyesinin onaylanmaması için Vali Jerry Browna açık bir mektup yazmıştır.

Başkonsolos Kemal Arıkanın katili Sassounianın şartlı tahliyesi Türkiyede resmi makamlarda olduğu kadar ve Türk halkında da büyük bir hayal kırıklığı yaratmıştır. Terörist olduğu bilinen bir şahsın salıverilmesi teröre destek oluşturacağı gibi terör eylemlerini meşru ve teröristleri kahraman gibi gösterecek ve terörizmi özendirebilecektir.

[1] Şimşir, Bilal. Şehit Diplomatlarımız, Bilgi Yayınevi, Ankara, s. 464.

[2] Ibid. s. 463.

[3] Vienna Convention on Diplomatic Relations

Yazar Hakkında :

Hazel Çağan-Elbir AVİM'de analist olarak çalışmaktadır. Çağan-Elbir, Atılım Üniversitesi Politik Ekonomi bölümünde doktora çalışmalarına devam etmektedir.

Atıfta bulunmak için: ELBİR, Hazel ÇAĞAN. 2026. "SASSOUNIAN NEDEN TAHLİYE EDİLMEMELİDİR?." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2016 / 82. Aralık 28. Erişim Kasım 22, 2026. https://www.avim.org.tr/public/index.php/tr/Yorum/SASSOUNIAN-NEDEN-TAHLIYE-EDILMEMELIDIR

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE
Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax**: +90 (312) 438 50 26
@avimorgtr
https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi
E-Posta: info@avim.org.tr
http://avim.org.tr

© 2009-2025 Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM) Tüm Hakları Saklıdır